

Interreg Europe – zlepšuje naše regióny

Projekt PROMETEUS

Prešovský samosprávny kraj v spolupráci s Východoslovenskou energetikou a.s. a Slovenskou asociáciou pre elektromobilitu počas Európskeho týždňa udržateľnej energie v roku 2014 podpísal Memorandum o podpore elektromobility s ambíciou v politikách kraja reflektovať technologický pokrok a rozvíjať tak formu dopravy, ktorá by odľahčila životné prostredie predovšetkým v 13 krajských mestách.

V roku 2017 Prešovský samosprávny kraj nadviazal na memorandum svojim partnerstvom v projektovom konzorciu PROMETEUS (*Promotion of e-mobility in EU regions*) v rámci programu Interreg Europe, prostredníctvom ktorého sa snaží ďalej zviditeľňovať a propagovať túto oblasť.

Cieľom projektu PROMETEUS spolufinancovaného Európskou úniou z prostriedkov Európskeho fondu regionálneho rozvoja v rámci programu Interreg Europe je vylepšiť politické nástroje spojené so štrukturálnymi fondmi, s primárnym zameraním na podporu elektromobility, ktorá predstavuje udržateľnejšiu, nízko uhlíkovú alternatívu pre dopravu. Súčasný stav dopravy v kraji negatívne ovplyvňuje efektivitu uspokojovania potrieb mobility osôb, tovaru a služieb, bezpečnosť cestnej premávky a zaťažuje životné prostredie. Rozvoj fenoménu, akým je elektromobilita, musí v regionálnych podmienkach prekonať dve hlavné bariéry, a to náročnú dostupnosť infraštruktúry a nízke povedomie verejnosti. Aby ich bolo možné prekonať, projekt PROMETEUS iniciuje vymedzenie opatrení respektíve aktivít

deklarovaných v regionálnych akčných plánoch podpory elektromobility jednotlivých projektových partnerov a ich začlenenie do implementácie zvolených politických nástrojov, konkrétne v prípade Prešovského samosprávneho kraja - Integrovaného regionálneho operačného programu 2014-2020.

K procesu tvorby regionálneho akčného plánu prispela výmena skúseností a poznatkov na nadnárodnej úrovni v rámci matchmaking stretnutí partnerov medzinárodného konzorcia PROMETEUS aj na úrovni regionálnej počas organizovanej série diseminačných eventov, či stakeholder workshopov, kde sa v problematike zainteresované strany kontinuálne oboznamovali s napredovaním projektu a diskutovaním zdieľaných príkladov dobrej praxe projektových partnerov vedúcich k identifikácii a následnému koncipovaniu aktivít a opatrení podporujúcich trend elektromobility.

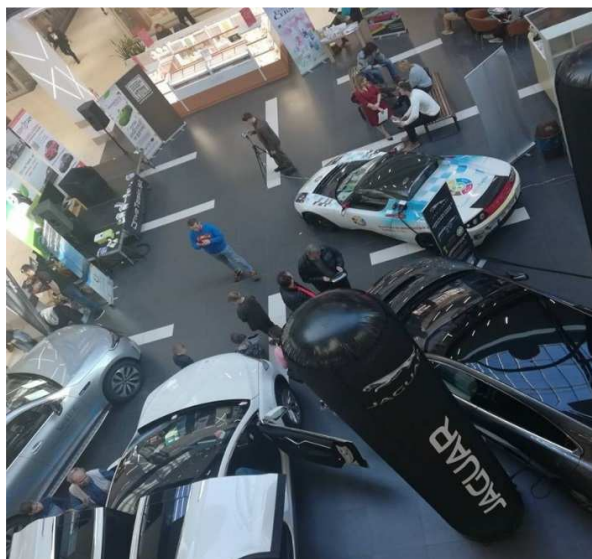

Významným míľnikom projektu PROMETEUS je transformácia vízie regionálneho akčného plánu podporujúceho trend elektromobility do Plánu udržateľnej mobility Prešovského samosprávneho kraja financovaného Integrovaným regionálnym operačným programom 2014-2020 v rámci Prioritnej osi 1: Bezpečná a ekologická doprava v regiónoch, ktorý je základným nástrojom na zabezpečenie vyváženého rozvoja dopravného systému v súlade so strategickými cieľmi dopravnej politiky v kraji so zreteľom na ekologickú udržateľnosť dopravného systému. Súčasťou bolo Strategické environmentálne hodnotenie (SEA) podľa zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov a následné verejne prerokovanie z pohľadu posúdenia vplyvov dokumentu na životné prostredie, posúdenie výhod a nevýhod navrhovaných dopravných variantov a overenie vhodnosti opatrení navrhovaných na zabránenie, či zmiernenie znečisťovania životného prostredia alebo zabránenie poškodzovania životného prostredia kraja.

Práve z toho dôvodu má kraj intenzívny záujem o to, aby implementácia dokumentu „Plán udržateľnej mobility Prešovského samosprávneho kraja“, ktorý je výstupom financovaným z IROP 2014 -2020, zabezpečila systémový prístup pri plánovaní ekologickej a udržateľnej mobility. Tieto cesty kraj hľadá v technológii vozidiel (najmä ich pohonu), v stave a konfigurácii infraštruktúry a v ekologickom organizovaní dopravy. Priemet Plánu udržateľnej mobility do reálneho návrhu riešenia bude zohľadňovať dostupnosť finančných prostriedkov, zahŕňajúc aj fondy EU.

Prostredníctvom projektu PROMETEUS Interreg Europe sa kraju zároveň darí úspešne zvyšovať povedomie a mieru informovanosti o elektromobilite a šíriť tak myšlienku ďalej širokému publiku, jednak prostredníctvom realizácie projektových aktivít, ako aj formou mobilizácie do problematiky zainteresovaných stakeholderov. S týmto zámerom Prešovský samosprávny kraj v spolupráci s projektovými stakeholdermi a autorizovanými predajcami elektrických vozidiel spoluorganizoval dva najväčšie autosalóny v krajských mestách Prešov (11/2019) a Poprad (01/2020). Podujatia sa konali v nákupných centrách za účasti viac ako 15 000 návštevníkov, ponúkli výstavu plne elektrických, plug-in hybridných a hybridných vozidiel, testovanie elektrických vozidiel a talkshow so zameraním na elektromobilitu, obnoviteľné zdroje energie a ekológiu.

Autosalón elektromobilov v OC Eperia (Prešov) a OC Max (Poprad)
(Zdroj: archív zástupcov projektu PROMETEUS – Úrad Prešovského samosprávneho kraja)

Ďalším z príkladov pozitívneho dopadu projektu PROMETEUS na rozvoj elektromobility v kraji je ekologizácia vozového parku Mestskej polície Prešov. Okrem nového elektromobilu mestská polícia už využíva na hliadkovú činnosť aj elektrické kolobežky. Na nabíjanie elektromobilu mestská polícia využíva bezplatné nabíjacie stanice, má však aj vlastnú nabíjačku v priestoroch Mestského úradu mesta Prešov, významného projektového stakeholdera PROMETEÁ.

Uvedený príklad bol zdieľaný aj s konzorciom ako jeden z balíka príkladov osvedčených postupov (dobrej praxe) v oblasti elektromobility, ktorý poukázal na používanie elektrickej mobility v službách pre verejnosť v meste Prešov.

Autosalón elektromobilov v OC Eperia (Prešov) a Konferencia na podporu elektromobility
(Zdroj: archív zástupcov projektu PROMETEUS – Úrad Prešovského samosprávneho kraja)

Dôkazom rozvoja elektromobility v kraji a pozitívneho dopadu projektu PROMETEUS na rozvoj náročnej dostupnosti infraštruktúry je aj rastúci trend výstavby elektronabíjajúcich staníc a zahusťujúcej sa nabíjacej infraštruktúry tak, aby bola schopná pokryť celý kraj. Z pôvodných troch okresných miest na území Prešovského samosprávneho kraja (Poprad, Levoča a Prešov), ktorými bol kraj pokrytý v prvej fáze projektu, sa v súčasnosti verejne dostupné nabíjacie stanice pre elektrické vozidlá rozšírili do deviatich okresných miest vďaka mobilizácii projektových stakeholderov VSE, GreenWay, ako aj e-join.

Prešovský kraj vyvíja maximálnu intenzitu na realizáciu aktivít akčného plánu, k čomu druhá projektová fáza – implementačná slúži. Vyššie uvedené fakty nás vedú ku presvedčeniu, že projekt PROMETEUS, ako jeden z kľúčových momentov v Prešovskom samosprávnom kraji v oblasti elektromobility, okrem navrhovaných aktivít so sebou dokáže priniesť aj očakávané zlepšenia v podobe realizácie nových projektov zameraných na zlepšenie kvality života jednotlivcov, či životného prostredia a s tým súvisiacou infraštruktúrou v blízkej budúcnosti. Nakoľko samosprávy majú pri rozvoji krajov výrazný potenciál a dosah na politické nástroje, práve prostriedky Európskeho fondu regionálneho rozvoja im tak efektívne napomáhajú otvárať priestor pre zvyšovanie konkurencieschopnosti spomedzi EÚ krajín participujúcich v programe Interreg Europe.

Podklady poskytli zástupcovia projektu PROMETEUS – Úrad Prešovského samosprávneho kraja a Inovačné partnerské centrum o.z.

<https://www.interregeurope.eu/prometeus>